

Betoog Coalitieakkoord Thuis in Meierijstad

Voorzitter,

“Mirjam, val het nieuwe college ook bij, want er staan ook goede dingen in het akkoord”. Deze oproep, aan het einde van ons fractieoverleg afgelopen maandag, was terecht. Want Hart las veel moois in het coalitieakkoord. Maar één groot gemis overschaduwde dat alles. Zo meer daarover.

Eerst enkele vragen aan het beoogd college.

We lezen over het herijken van de lokaal educatie agenda, inclusiebeleid en wonen. Wat zijn de redenen dat juist deze beleidsterreinen opnieuw moeten worden geijkt? Wat hebben het vorige college of gemeenteraad op deze gebieden verkeerd aangepakt?

Vraag twee: wat is de reden dat Meierijstad moet spelen alsof ze 100.000 inwoners heeft?

Vraag drie: Heeft u overwogen om het beleid op het gebied van recreatie en toerisme, met de kunstmatige motor van Vlagheide, Noordkade en Kienehoef als één motor, te herijken? Want daar ziet Hart dan weer wél goede redenen voor. Want heus, dat trio is gekunsteld en erger nog, dat doet andere plekken in onze gemeente te kort.

Dan onze bespiegelingen op “Thuis in Meierijstad”.

Thuis in Meierijstad, waar het goed toeven is, iedereen mee mag doen en de voorzieningen dichtbij zijn. Waar we bestuurskrachtig zijn, en zelfs een 100.000+ uitstraling willen hebben. Waar dure projecten gerealiseerd gaan worden. En we het buitengebied gaan inrichten, de energietransitie, biodiversiteit en klimaatadaptie gaan regelen.

Het is goed om ambities te hebben, maar voorzitter, wij van Hart denken dat er in dit document een wezenlijke rode draad ontbreekt. En als dat we dat nu niet bespreken en vaststellen met elkaar, krijgt het bij het collegewerkprogramma niet de aandacht die nodig is. We hebben het over de relatie van de gemeente met inwoners en over steun aan inwoners die daar naar snakken.

Zoals we al sinds het bestaan van Hart betogen: we moeten er als gemeente vooral zijn voor de inwoners die het zonder de gemeente niet redden. Die, zoals vaak beschreven, aan de verkeerde kant van de kloof staan.

We hebben ons de afgelopen jaren verdiept in die kloof en wat er aan beide kanten speelt. Allereerst stellen we vast dat het aan de verkeerde kant steeds drukker wordt. Daarbij denken we allereerst aan de groeiende armoede, ook in Meierijstad. Geldgebrek zorgt voor grote zorgen, voor verdriet, stress, spanningen en voor het inboeten op gezondheid. Maar het gaat niet alleen over armoede. Het gaat ook over de digitalisering niet bij kunnen benen. Over hoe sociale media jongeren onzeker maakt. Het gaat over de weg kwijt raken vanwege desinformatie. Over je zo in de steek gelaten voelen dat het vertrouwen in media, wetenschap, bedrijfsleven, overheden en zelfs de eigen burens verdwijnt.

Deze opsomming leert ons dat mensen, waaronder ook wij in deze raadszaal misschien, zo nu en dan allemaal wel eens aan de verkeerde kant van de kloof staan. Of, en het is goed dat te beseffen: soms tegelijkertijd aan twee kanten van de kloof staan. Dat u bijvoorbeeld geen geldgebrek heeft, maar ondanks dat wel de macht en kracht mist om u staande te houden. En dat er dus geen vastomlijnd

'stille midden' is, zoals we in het coalitieakkoord lezen. Iedereen is er soms even een onderdeel van en, als het over een ander thema gaat, weer niet.

Aan de andere kant van de kloof is het ook geen feest. Daar woedt een harde strijd om aan die goede kant te blijven. Daar wordt alsmaar harder gewerkt, wordt gepoogd de inflatie met inkomen bij te houden, wordt met toenemende stress geprobeerd om een goede ouder, kind, collega of burger te zijn. Daar zien de ogenschijnlijk geslaagden steeds meer mensen om hen heen de kloof in donderen.

En zo zouden we kunnen vaststellen dat er misschien geen kloof is. Dat het leven alsmaar meer een strijd wordt om óf niet in het ravijn te vallen óf om er uit te klauteren. Een strijd die alsmaar individueler wordt. Steeds meer mensen hebben het gevoel dat ze er alleen voor staan. En dat ze aan de overheid sowieso niets hebben. Dat, dankzij schandalen als de toeslagenaffaire, de overheid zelfs tegen hen is. Zij zijn de kwetsbaren.

Ter illustratie een citaat uit dagblad Trouw van dit weekend: " We doen met ons allen ons stinkende best om niet tot die groep kwetsbaren te gaan horen. We werken keihard en zelfs dan valt het niet mee om de rekeningen te betalen. Is het steeds moeilijker een huis te vinden. Zijn veel mensen eenzaam, hebben een burn-out en raakt de aarde op".

Voorzitter, hoe goed we het in Nederland en Meierijstad relatief gezien misschien ook hebben: het gaat niet goed. Dit coalitieakkoord rept van verbinding, de realiteit is dat *sociale ontbinding* dreigt, praten we Herman Tjeenk Willink na. De inzet is niet verbinding te koesteren en te versterken, maar om die sociale ontbinding tegen te gaan.

Dat begint met een nieuwe vorm van, wat Hart noemt, politieke burgerparticipatie. Hart ziet dat het vorige en het nieuwe college het oprecht goed meent met inspraak en participatie. Maar Hart ziet ook dat het blijft steken in perceptiemanagement – dat de inwoner moet begrijpen dat ie niet altijd zijn of haar zin krijgt. De nieuwe kreet beginspraak is mooi, maar gaat rakelings langs wat inwoners wensen. Ze willen niet in het begin van een project het woord krijgen en daarna maar afwachten wat ervan komt. Ze willen binnen de door de democratisch gekozen raad vastgestelde kaders, er met elkaar uitkomen. We verkondigden dit evangelie van de omgekeerde besluitvorming al vaker en blijven dat doen. Verdorie voorzitter, wat hadden we graag een wethouder Politieke Burgerparticipatie geleverd.

Het nieuwe college kan de ontbinding ook tegengaan door vergaand solidair te zijn met wie in de knel zit. Waarbij Hart graag toevoegt dat de vorige en waarschijnlijk komende wethouders sociaal domein het goed deden en vast gaan doen. Maar de solidariteit gaat verder dan een ruimhartig en effectief beleid op het gebied van Wmo, Werk en Jeugdhulp. Het zit ook in het echt snappen en doorvoelen waarom afvaldumping, illegale bewoning, protesten, plaatsen van boze sociale media-berichten en luidkeelse onvrede er zijn.

Voorzitter, drie dingen. Eén: de gemeente moet er zijn voor de inwoners die het zonder de overheid niet redden. Twee: de gemeente moet invloed, zeggenschap en verantwoordelijkheid van inwoners inhoud geven. Drie: de gemeente moet burgerschap stimuleren.

Voorzitter, de geschiedenis leert dat een tweede bestuursperiode van eenzelfde combinatie van partijen sleets dreigt te worden. Als oppositiepartij zouden we ervan moeten smullen. Maar zowel de beoogde coalitiepartijen, collegeleden als Hart hebben het beste voor met de ruim 80.000 inwoners van Meierijstad. Daarom dit wat lange pleidooi voor die inwoners. Die inwoners willen niet dat de nieuwe wethouders zich vanwege dat 100.000-plus-verhaal inzetten voor 20.000 fictieve Meierijstedelingen. Hart wil dat niet. Hart wil dat de wethouders hun stinkende best doen dat

inwoners zich verbonden gaan of blijven voelen in hun straat, wijk en dorp. En dat ook wij als raadsleden faciliteren dat ze met elkaar in gesprek gaan, en hen bijstaan met kennis en geld om de leefbaarheid van hun omgeving en hun eigen leven te verbeteren.

Pas dán vinden we dit coalitieakkoord overtuigend. Pas dán is er sprake van nieuw elan.

Hart was tijdens de eerste raadsperiode een constructieve oppositiepartij. Waarbij constructief doorgaans wordt uitgelegd als: Hart is niet te beroerd het college en coalitie te steunen. Hart wil dat blijven doen. Maar dan moet er echt meer aandacht komen voor de relatie van de gemeente met haar inwoners en dan vooral met de inwoners die soms, vaak of altijd aan de andere kant van die vermeende kloof staan. Dan moeten die inwoners belangrijker worden dan Meierijstad. Hart wil graag een aanzet geven.

Dat doen we met een motie. Die motie roept de coalitie op om de opbouw van de samenleving niet alleen terug te laten keren in alle beleidsterreinen, maar er een separaat hoofdstuk aan te wijden. Een hoofdstuk dat vervolgens leidt tot concrete voornemens in het nog te maken uitvoeringsprogramma. Een hoofdstuk waardoor inwoners zich niet alleen thuis voelen in Meierijstad, maar waardoor de gemeente Meierijstad bij die inwoners thuis is. In alle 13 kernen van onze mooie gemeente.

Voorzitter, ik verzoek u het dictum van onze motie voor te lezen.

Dank u!